

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертаційну роботу
Дерегуза Ігоря Андрійовича
на тему «Управління параметрами якості транспортного обслуговування
населення міським громадським транспортом»,
що подається на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному
транспорті)»

Актуальність та новизна теми дослідження

Актуальність теми дослідження Дерезуза І.А. не викликає сумнівів, оскільки сучасний стан міських транспортних систем в Україні характеризується наявністю значних суперечностей між динамічними потребами населення у переміщенні та реальною спроможністю інфраструктури ці потреби задовольнити.

Автор слушно зазначає, що жодна країна ще не змогла повністю збалансувати соціальні потреби мешканців у мобільності, а зростаючий екологічний тиск та обмеженість ресурсів лише загострюють ці виклики.

Наукова новизна роботи полягає у розробці комплексного підходу, який, на відміну від існуючих фрагментарних методів, дозволяє ідентифікувати характеристики системи «населення–транспорт–автомобільні дороги–навколишнє середовище» та прогнозувати рівень якості обслуговування.

Особливої уваги заслуговує використання автором апарату логістичної регресії для оцінювання параметрів якості, де результативний параметр розглядається як бінарна змінна (відповідність або невідповідність нормативу).

Це дозволяє перейти від описових характеристик до математично обґрунтованого прогнозування ймовірності надання якісної послуги.

Загальна характеристика дисертаційної роботи

Дисертація є завершеною науковою працею обсягом 147 сторінок, з яких 120 сторінок основного тексту.

Робота структурована за класичним принципом: анотації, вступ, чотири розділи, загальні висновки, список використаних джерел (134 найменування) та 2 додатки.

У розділі 1 автор проводить ґрунтовний аналіз концептуальних засад управління транспортним обслуговуванням, розглядаючи логістичний та антикризовий аспекти.

У розділі 2 викладено математичний апарат дослідження: побудовано модель логістичної регресії та модель оптимізації портфеля проєктів.

Розділ 3 присвячено опису самого методу управління та інтеграції в нього питань інформаційної безпеки.

Розділ 4 містить результати практичної реалізації розроблених методів на прикладі міста обласного значення.

Оцінка наукової та практичної новизни роботи, отриманих результатів дослідження

Наукова новизна підтверджується тим, що автором вперше запропоновано метод управління параметрами якості, який ґрунтується на ідентифікації характеристик елементів системи «населення–транспорт–автомобільні дороги–навколишнє середовище».

Удосконалено статистичну модель прогнозування шляхом введення специфічних предикторів, таких як дорожні затори, швидкість сполучення та територіальний розподіл попиту.

Практичне значення роботи полягає у доведенні наукових результатів до рівня конкретних методичних рекомендацій, впроваджених у діяльність ТОВ «ІНВЕСТ-АВТОЛЮКС ЛТД» та ГО «Всеукраїнська асоціація автомобільних перевезень».

Апробація в реальних умовах міста з населенням 262 тис. осіб довела ефективність методу: впровадження запропонованих заходів (відкриття нових маршрутів, зміна режимів руху) дозволило зменшити час затримок на 17,5 %.

Достатність оприлюднення результатів дослідження

Результати дисертації висвітлені у 18 наукових працях, з яких 2 статті у виданнях, що індексуються у міжнародній базі Scopus, 5 статей у фахових виданнях України категорії «Б» та 11 тез доповідей на конференціях.

Дані результати є достатніми та відповідають вимогам п. 8-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (затвердженого постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами)).

Дотримання норм академічної доброчесності

Під час ознайомлення з дисертаційною роботою здобувача ступеня доктора філософії Дерезуза І.А. і його публікацій, зарахованих за темою дисертаційного дослідження, порушень академічної доброчесності, відповідно до Законів України «Про вищу освіту» і «Про наукову і науково-технічну діяльність» (в редакціях від 09 квітня 2025 р), – академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації не виявлено, а наявні запозичення автором оформлені з відповідним посиланням.

Дискусійні положення та зауваження

Робота має високий рівень якості наведеного матеріалу та виконання, проте має ряд недоліків, зокрема:

1. У роботі в якості нормативного значення тривалості пересування для міст обласного значення прийнято 35 хвилин. Хоча автор посилається на умови України, було б доцільно надати глибше обґрунтування цього показника з урахуванням специфіки міст різної конфігурації.

2. Автор зазначає, що розроблений метод орієнтований на масові види транспорту. В умовах сучасної сервізації економіки та розвитку мікромобільності, варто було б обговорити можливості інтеграції в модель індивідуальних засобів пересування (самокатів, велосипедів), що сам автор визнає як напрям подальших досліджень.

3. У моделі оптимізації портфеля проєктів (Розділ 2.2) вказується на можливість збільшення бюджетів проєктів до 20% для врахування ризиків. Необхідно уточнити, на яких статистичних даних базується саме такий відсоток резервування.

Дані зауваження не зменшують наукової та практичної значущості наведених результатів дисертаційного дослідження та мають виключно рекомендаційний характері.

Висновок

Загалом, представлена дисертаційна робота Дерезуза Ігоря Андрійовича на тему «Управління параметрами якості транспортного обслуговування населення міським громадським транспортом» є завершеною науковою працею, яка виконана на актуальну тему, на високому науковому рівні і не порушує принципів академічної доброчесності, а її результати представлені у 18 наукових працях, з яких 7 публікацій у фахових виданнях,

що відповідає п. 6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (затвердженого постановою КМУ від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами)).

Таким чином, Дереза Ігор Андрійович у повній мірі виконав поставлені перед ним вимоги, що висуваються до здобувачів ступеня доктора філософії та заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)».

Рецензент,
в.о. завідувача кафедри
транспортних систем та
безпеки дорожнього руху
Національного транспортного
університету
канд. техн. наук, професор

Оксана ГУЛЬЧАК

